

حضرت عبدالبهاء می فرمایند: تربیت از جهت اطلاعات معارف در مکتب بر معلم است و در خانه بر پدر و مادر است. بسیار این قضیه مهم است ... منتخباتی از آثار مبارکه در باره تعلیم و تربیت ص ۹۶

عنوان: هماهنگی ضامن موفقیت

قسمت روحانی:

۱. مناجات شروع از آثار حضرت عبدالبهاء جل ثنائه
۲. مناجات دوم از آثار حضرت عبدالبهاء جل اسمہ الاعظم
۳. دعای دسته جمعی " تعالی الکریم ذوالفضل العظیم " (۹ مرتبه
۴. مجموعه نصوص مبارکه حضرت عبدالبهاء جل ثنائه

قسمت اداری:

۵. معلمان خادمان حضرت رحمانند."
۶. هماهنگی ضامن موفقیت
۷. معلم نجف آباد
۸. برنامه نوگلان بوستان الهی
۹. شور و پیشنهادات

قسمت اجتماعی:

۱۰. تنفس و پذیرایی
۱۱. مناجات خاتمه

۱- مناجات اول

هو الله

خداوندا مهربانا کریمایا رحیمایا این جمع را به شمع محبت روشن نما و این نفوس را به نفثات روح القدس زنده کن انوار آسمانی بخش و موهبت کبری مبذول دار تاییدات غیبیه برسان و مکاشفات روحانیه ارزان فرما دیده ها را به نور هدی روشن کن و دل ها را به فیوضات نامتناهی غبطه گلشن نما ارواح را بشارت کبری ده و نفوس را به موهبت عظمی مفتخر نما ای پروردگار فقیرانیم گنج ملکوت ارزانی نما ذلیلانیم در ملکوت عزیز فرما بی سر و سامانیم در پناهت ملجأ و مأوای ده طالبانیم به الطاف بی پایان رهبری نما ساکتانیم نطق فصیح بخش بی قوتیم قدرت ملکوت احسان فرما پروردگارا آموزگارا خطا ببخش عطا بده گناه بیامرز ما را آداب روحانی بیاموز تویی دهنده تویی بخشنده تویی مهربان . ع ع

مجموعه مناجاتهای حضرت عبدالبهاء جاپ آلمان ص ۱۸۴

۲- مناجات دوم

هو الله

ای مهربان یزدان من شکر ترا که مرا بر خدمت آستانت وصیانت دوستانت موفق و مؤید فرمودی و در درگاه خداوندیت به عبودیت قبول نمودی این ضعیف را قوی کردی و این محروم را محرم خلوتگاه ملکوت فرمودی لب تشنه را به دریای رحمت دلالت نمودی و افسرده را به آتش محبت افروختی تاج خدمت را بر سر این بنده فقیر نهادی و طوق عنایت بر گردن این مسکین انداختی . ع ع

منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء جلد ۳

۴- مجموعه نصوص مبارکه حضرت عبدالبها جل ثنائه

حضرت عبدالبها می فرمایند قوله الاحلی:

"ای بنده جمال مبارک خوشا به حال تو که به خدمتی مشغولی که سبب روشنایی رخ در ملکوت ابهی است و آن تعلیم و تربیت اطفال است اگر انسان چنانکه باید و شاید تعلیم نورسیدگان نماید خدمتی اعظم از این در درگاه احدیت نیست از قرار مسموع شما به این خدمت موفق ولی باید دم به دم بکوشید تا بهتر و بیشتر موفق گردید من همواره از حضرت یزدان تمنی و آرزو می نمایم که شما سبب احیاء قلوب و تزکیه نفوس و نورانیت آن اطفال گردید." ۱

و نیز می فرمایند:

"محافلی که از برای تربیت و تعلیم نورسیدگان ترتیب گردیده مورث نهایت روح و ریحان شد هرنفسی ساعی در آن یا معلم طفلان یا مشوق کودکان است البته مظهر تأییدات غیبیه حضرت یزدان گردد و مورد الطاف بی پایان شود لهذا با نهایت سرور تشویق بر این امر مشکور می گردد تا مشاهده اجر موفور فرمایید و منتظر تأیید حتمی رب غفور باشید..." ۲

و نیز می فرمایند:

"تعلیم اطفال خدمت به جمال مبارک است . هر کس عالم انسانی را بدین طریق یا به نحوی دیگر خدمت نماید خدمت به حضرت بهاءالله نموده اجر ملکوتی شما با جمال مبارک است . تمام این اطفال به من تعلق دارند اگر آنها تعلیم یابند و نورانی شوند درست به مثابه این است که اطفال خود من بدین موهبت نائل گشته اند . " ۳

۱ - مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی

۲ - مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی

۳ - انوار هدایت ص ۱۸۷

۵- معلمان خادمان حضرت رحمانند."

مقام مربی را چنان که باید و شاید فقط به مدد کلام وحی می توان ستود. مربی گرانقدری که اوقات گرانبهای حیات را صرف نونهالان دلبنده ما می نماید و این صرف وقت کوچکترین هدیه ای است که به فرزندان ما ارزانی می دارد. اوست که با صبوری در کالبد اطفال نور دانش می افکند و نفعه بینش

می دمَد و رسم عاشقی و دلدادگی را به آنان می آموزد و در مسیر کمال روحانی و ظهور قوای مکنونه وجود، آنان را هدایت می کند و با درایت از گردابهای مهلک جهان فانی و نفس انسانی بر حذر می دارد.

آموزگار گر چه خداوندگار نیست   بعد از خدای برتر از آموزگار نیست

اوست که اساس شریعت الله و پایه و بنیان دین الله را در قلوب نونهالان ما بنیاد می نهد و بالاخره اوست که آرزو می کند ثمره این شجره بارور را مشاهده کند و اشک شوق و شکر از دیده فرو بارد. زمانی که نوباوگان ما در آینده ایام به عنوان خادمان بر جسته امرالله در اقصی نقاط عالم به مقصد حیات خویش نائل می شوند.

حال ما به عنوان والدین چگونه می توانیم به یاری مریبان عزیز قیام کنیم و جریان تعلیم و تربیت را در جامعه بهبود بخشیم؟

۱۳- مناجات خاتمه

ای قوی قدیر... این مور ضعیف را به خدمت امنای امرت موفق دار و در اجرای وصایای محکمه ات تایید بخش، به آنچه مایه سرور و روحانیت عزیزان تو است در جمیع شئون دلالت فرما توئی مجیر، توئی دستگیر توئی مقتدر و توانا. بنده آستانش شوقی

ستایش و نیایش ص ۴۳

۶- هماهنگی ضامن موفقیت

"اطفالی که در دامن تعالیم عالمگیر حضرت بهاءالله تربیت یابند فی الحقیقه فصل جدیدی از اجتماع را تشکیل خواهند داد. هیکل مبارک را امید چنین است که این افراد جوان خود را برای وظیفه بزرگی که در مستقبل ایام با آن مواجه خواهند گردید مستعد و آماده نمایند و آن مساعدت به تجدید بنای عالم با الهام و تأیید از تعلیمات و اوامر مقدسه بهائی است".

نونهالان گلشن توحید که امروز دستانشان در دست ماست و ما در قالب پدر، مادر، مربی درس اخلاق در کنار آنها هستیم همان جوانان رشید فردا هستند که مسئولیتهای خطیری بر دوش آنهاست نتیجه حمایت و هدایت امروز ما خدمات عظیمه ای است که جوانان عزیز آتیه بنام حضرت بهاءالله در سراسر کره ارض انجام خواهند داد. مسئولیت مشترک همه ما آنست که دست به دست هم دهیم و با همیاری و همدلی این ثقل عظیم را حمل نمائیم.

اولین سخن با پدران و مادران دلسوز است، آنانکه هستی خود را فدای آسایش جسم و جان فرزندان می کنند، آنانکه این فریضه مقدس را بر هر چیز حتی خدمت امرالله مرجح دانسته زیرا می دانند که اگر خدای ناکرده در این خصوص قصور ورزند در نزد پروردگارشان مورد مؤاخذه قرار خواهند گرفت و گناهی غیر قابل بخشایش مرتکب خواهند شد. امروزه می بینیم که همه والدین مسئول سعی می نمایند که با استفاده از آثار مقدسه بهائی و در ظل آن کتب مختلفه تربیتی و مشاورین کار آزموده راه و رسم نوین تعلیم و تربیت را فرا گیرند و در تربیت اولاد عزیزتر از جانشان بکار بندند که امری بسیار مفید و مطلوب است. این توجه دقیق و عمیق به این دلیل هم هست که والدین عزیز واقفند که در جامعه پر آشوب و متلاطم و بحرانی کنونی که متاسفانه ارزشهای اجتماعی و اخلاقی در آن شدیداً تنزل نموده است آنچه که جامعه و خصوصاً فرزندان نازنین ما را محفوظ و مصون می دارد تربیت آنها در تحت تعالیم حضرت بهاءالله می باشد. خوشبختانه مربیان کارآزموده با صرف وقت گرانبها و نیروی وصف ناپذیر خود در تربیت روحانی فرزندان جامعه سعی می نمایند سهم خویش را به نحو احسن ایفا نمایند بر کسی پوشیده نیست که اگر والدین و مربیان همگام و هم آهنگ تلاش نمایند نتایج ثمر بخش آن بیش از پیش ظاهر و آشکار می شود. دروسی که مربی مهر پرور می آموزد می تواند در خانه توسط پدر و مادر که ساعات گرانبهای بیشتری را در کنار اولاد خویش می گذرانند تکمیل و تقویت گردد.

رشد اجتماعی مطلوب ، پیشرفت روحانی رضایت بخش ، خلاقیت و نو آوری فرزندانمان در گرو رابطه مستمر همدلی و حمایت والدین از یک طرف و مریبان از جانب دیگر است . نکته دیگری که باید مورد توجه خاص قرار گیرد لزوم القاء حس احترام و تکریم مقام مربی درس اخلاق در منزل است همان مربی مکتب عشق که هیکل میثاق در خصوص او می فرمایند:

" خوشا بحال تو که بخدمتی مشغولی که سبب روشنایی رخ در ملکوت ابهی است . " ۲

داشتن ارتباط صمیمی و مستمر با مریبان و نیز وجود اعتماد متقابل از پیچیدگی امر تربیت می کاهد حمایت‌های نابجا ، توقعات بی مورد ، شانه خالی کردن از بار مسئولیت و ... عباراتی است که باید از صفحه این ارتباط روحانی مقدس و مسئولیت مشترک حذف و محو شود . زیرا همه ما خادمان درگاه حقیق و در این نمایش بزرگ روحانی باید نقشی که بر عهده ما قرار گرفته به بهترین نحو اجراء نماییم تا در درگاه جمال اقدس ابهی سرافکننده و شرمسار نگردیم و سبب عزت و سر بلندی نورسیدگان محبوب دبستان عرفان گردیم .

مطمئن به موهبت و عنایت حضرت پروردگار هستیم که ما را در این راه دشوار ولی لذت بخش مؤید فرماید .
وعلی الله فلیتوکل المتوکلون .

۱ - مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی صفحه ۱۰

۲ - مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی صفحه ۴۷ و ۴۸

همراهان صمیمی

با تقدیم تحیات ابداعی و رجای تایید به جهت شما همکار محترم برنامه امشب ضیافت با عنوان "هماهنگی ضامن موفقیت" تقدیم می گردد.

در قسمت روحانی و اداری سعی شده است که مقام مربی در دیانت بهائی و تاثیر همکاری مربی و خانواده مرتبی مورد تاکید قرار گیرد. به این مناسبت در صورت امکان مناجات دوم توسط یکی از مربیان درس اخلاق تلاوت گردد. متمنی است پس از اجرای برنامه "معلمان خادمان حضرت رحمانند" سوال ذیل که در انتهای برنامه نیز آمده است مطرح گردد و اعضای ضیافت حداکثر ۱۰ دقیقه به بحث و مذاکره در این خصوص پردازند:

ما به عنوان اعضای خانواده مرتبی چگونه می توانیم به یاری مربیان عزیز قیام نمائیم و جریان تعلیم و تربیت را در جامعه بهبود بخشیم؟

لطفا پس از قسمت مذاکره بلافاصله مقاله "هماهنگی ضامن موفقیت" که در واقع به شکلی پاسخ سوال فوق الذکر است اجرا گردد.

استدعا می شود که در صورت صلاحدید و در موقع مقتضی حکایت ذیل برای جمع بیان شود:

نتیجه قدر دانی اولیاء

جناب متوجه کودکان بهایی را که در آن زمان به هیچ مکتب سواد آموزی راه نداشتند و حتی مورد آزار و اذیت اغیار بودند در منزل خود به دور هم گرد آورد و آنچه را در محضر درس حضرت نعیم می آموخت به آنان تعلیم می داد... رفتار صمیمی و خدمتگذار آقا سید حسن باعث شد که اولیاء شاگردان از زحمات ایشان شرحی به محضر مبارک حضرت مولی الوری عرض کنند و در نتیجه لوحی با این مطلع به اعزازش نازل گشت:

"هو الایه بهی جناب آقا سید حسن معلم علیه بهاء الله الایه ایها المشتعل بالنار الموقده... " این لوح مبارک جناب متوجه را بکلی دگرگون کرد و الطاف رحمانیه در حق او باعث ازدیاد قوای معنوی و سرور و نشاط و روح و ریحان دل و جان او گردید. بر طبق هدایت و اراده حضرت عبدالبهاء مصمم شد که شاگردان را به آداب دین و سنن و احکام حضرت رب العالمین آشنا سازد و بدین ترتیب روزهای پنجشنبه را به دروس امری و اخلاقی اختصاص داد.

در آن جمع با الفاظی ساده اطفال را به روش و آداب سلوک بهایی آشنا می نمود و جمله های کوتاه و عبارات ساده ای را که قبلا از الواح مبارکه استخراج و استنساخ کرده بود به اطفال تعلیم می داد و کودکان آن آیات و مناجاتهای کوچک را که تعلیم گرفته بودند حفظ می کردند . به این ترتیب کلاس درس سواد مبدل به محفل درس اخلاق شد و این تاسیس جلیل که مقرر بود در آینده ایام در اکناف و اطراف عالم بهایی انتشار یابد در سال ۱۸۹۸ میلادی پایه گذاری شد.

از آستان حضرت بی نیاز مزید توفیق شما را در خدمت امر یزدان ملتسمیم .

۷- معلم نجف آباد

میدان خدمتی که فیضی در آن هنر نمایی و زور بازو نشان داده و از هر قهرمانی پیشی گرفت میدانی بود وسیع و خوش فضا و سرشار از نغمه های شادی و خوشی . وقتی فیضی با مدارک عالی تحصیلی ودانستن زبان انگلیسی به ایران آن روز آمد و بلافاصله در شرکت نفت شغل خوبی گرفت و جاده ترقی در جلویش هموار آمد ، پیام حضرت ولی امرالله به ایران رسید که به خاطر بسته شدن مدارس بهائیان ، اطفال نجف آباد بی معلم هستند و خوبست یکی از یاران همتی نماید و معلمی آن اطفال را بر عهده بگیرد . فیضی می توانست بگوید هر چه روی دهد تقدیر الهی است ، مدارس بسته شده تقدیر الهی است و اگر تقدیر الهی باشد لابد کسی برای تعلیم این اطفال خواهد رفت . می توانست قدمی نیز پیشتر رود و کسی را وکیل سازد و از حقوق خوبی که می گرفت سهم اندکی به جوانی دهد و او را بالنیابه رهسپار نجف آباد کند . اما فیضی که دیده بود حضرت ولی امرالله چگونه شب و روز خود را وقف خدمت به امر می فرماید و فیضی که می دانست باید شب و روز در فکر باشد که چگونه به امر الهی خدمت نماید این موهبت بزرگ را از دست نگذاشت . کار و شغل و مقام را رها ساخت و در میان حیرت خیر اندیشانی که او را از این کار بر حذر می ساختند و به رغم مدعیانی که منعش می نمودند راهی قصبه دور افتاده ای در کنار اصفهان شد و شغل معلمی اطفال را پیشه گرفت.

... برای فیضی شیرین ترین خاطره ها پس از خاطرات زیارتش همانا شرح ایام نجف آباد و لذتهای اقامت آنجا بود. نوشتم لذتهای اقامت آنجا زیرا فیضی هیچگاه از خود و کارهایی که کرده سخن نمی گفت بلکه همواره از شور و جذبه و حالی که افتخار خدمت در آنجا به او می داده حرف می زد.

سالها بعد که به شرق و غرب عالم سفر میکرد از مشاهده اطفال همان دهکده که اینک جوانان دانشگاهی شده و یا در مراجع علمی صاحب مقامی بودند لذتها می برد. از شنیدن شرح خدماتشان در امر غرق شادی می گشت و همه جا شرح موفقیت آنها را بازگو می نمود.

پیام بهائی شماره ۱۳۲ ص ۲۳-۲۲

برنامه نوگلان بوستان الهی

دوستان عزیز الله ابھی

برنامه امشب به یاد حضرت ولی امرالله تهیه شده است که به ترتیب:

۱- مناجات شروع توسط....

۲- نمونه ای از محبت حضرت ولی امرالله نسبت به اطفال خردسال توسط.....

۳- مناجات خاتمه به انتخاب تلاوت کننده توسط...

از تمام کسانی که برنامه ها را اجرا کردند و نیز از شما عزیزانی که توجه فرمودید سپاسگزارم.

۱- مناجات شروع (برنامه نوگلان

رَبَّنَا وَفَقْنَا عَلَى مَعْرِفَةِ أَمْرِكَ الْعَظِيمِ وَالتَّخَلُّقِ بِخَلْقِكَ الْكَرِيمِ وَالسَّلْوَكِ فِي مَنِهْجِكَ الْقَوِيمِ بِفَضْلِكَ الْقَدِيمِ وَ
جودِكَ الْعَمِيمِ . إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ إِنَّكَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ . بنده آستانش شوقی

ستایش و نیایش ص ۴۶

۲- نمونه ای از محبت حضرت ولی امرالله نسبت به اطفال خردسال (برنامه نوگلان

تقریباً سی و شش سال پیش من برای اولین بار به حضور حضرت ولی امرالله مشرف شدم. دختری به سن هفت سال در دسته ما بود حضرت ولی امرالله با آن همه کار و گرفتاری که داشتند بطوری که خودشان می فرمودند: من در شبانه روز بیست ساعت کار و فقط چهار ساعت استراحت می کنم. باز هم به این بچه توجه مخصوص داشتند و به او محبت و عنایت بسیار می فرمودند. مثلاً وقتی زائرین در اطاق پذیرایی مُشرف می شدند با تبسمی شیرین به او می فرمودند: بیا، پیش بیا، پیش بیا پهلوی من بنشین. بعد می فرمودند: مناجات بخوان.

یک روز وقتی باز به آن بچه دستور تلاوت مناجات دادند او مناجاتی فارسی از بر خواند. فرمودند: عربی هم بخوان. خوشبختانه مناجات کوچکی به عربی از حفظ داشت که تلاوت کرد.

فرمودند: باید به اطفال مناجاتهای عربی هم تعلیم داد.

روزی همه زائرین بعد از زیارت آثار مبارکه در محفظه آثاری که در جوار مقام اعلی قرار داشت بالای باغچه های مقام، نزدیک به دایره سروهایی محل خیمه جمال مبارک بوده منتظر تشریف فرمایی حضرت ولی امرالله بودند. ایشان تنها تشریف آوردند و پس از احوالپرسی فرمودند شما امروز محفظه آثار را زیارت کردید، چشمتان روشن شد دیدید چقدر آثار تاریخی و متبرک در آنجا جمع شده من حالا می خواهم به هر کدام از شما گلی بدهم. اسفندماه بود و هوای حیفای صفای مخصوصی داشت و بوته های گل گلاب (محمدی) غرق گل و غنچه، و عطر آن فضا را پُر کرده بود چون صف زائرین طولانی بود می دانستیم که حضرت ولی امرالله به بچه ها نهایت محبت را دارند آن دختر بچه را در صف اول جای داده بودیم و از قضا اول کسی که گل از دست مبارک گرفت او بود که می خواست دست مبارک را ببوسد، نگذاشتند و فرمودند این کار جایز نیست او هم فوری گل را بوسید.

روز آخر که می خواستند زائرین را مرخص کنند دست به سر و روی آن دختر کشیده نوازشش فرموده با تبسم و مرحمت فوق العاده با او خداحافظی کردند. این بود نمونه ای از محبت حضرت ولی امرالله نسبت به اطفال خردسال.